

We Wspólnocie Francuskiej obowiązkową nauką objęci są wszyscy młodzi ludzie do 18 roku życia – trwa ona 12 lat. Kształcenie w pełnym wymiarze godzin jest obowiązkowe dla uczniów w wieku od 6 do 15 lat. Obejmuje ono 6 lat szkoły podstawowej oraz pierwsze 3 lata edukacji na poziomie średnim. Kształcenie na poziomie średnim dzieli się na 3 stopnie (degrés), z których każdy trwa 2 lata. Pierwszy stopień obejmuje takie samo kształcenie dla wszystkich uczniów. Od 16 lub 15 roku życia (jeśli uczeń ukończył drugi rok nauki na poziomie średnim) warunek ten może być spełniony przez zamianę nauki w szkole średniej na kształcenie zawodowe. Młodzi ludzie poniżej 18 roku życia mogą także spełnić wymóg kształcenia obowiązkowego za pośrednictwem nauki korespondencyjnej w domu, jeśli odpowiada ona warunkom określonym przez rząd.

Prawie połowa uczniów w szkolnictwie podstawowym i średnim uczęszcza do szkół państwowych (którymi zarządza sama Wspólnota Francuska lub jedna z jej prowincji bądź gmin), pozostali do dotowanych szkół prywatnych, które otrzymywały znaczną część środków finansowych od Wspólnoty.

Fundusze przyznawane przez Wspólnotę pochodzą głównie z wpływów z tytułu podatku od osób fizycznych i podatku od towarów i usług (VAT) oraz opłat za abonament radiowo-telewizyjny (które zostały ostatnio zastąpione dotacją w tej samej wysokości od władz federacyjnych). Wspólnoty mogą także zaciągać pożyczki do określonej wysokości.

Najwyższym szczeblem władz w dziedzinie edukacji we Wspólnocie jest rząd Wspólnoty Francuskiej, który w ramach swych uprawnień określa strukturę systemu edukacji, programy i metody nauczania oraz zarządza szkołami. Ponadto rząd Wspólnoty ustanawia przepisy dla szkół, które dotuje, zgodnie z zapisami Konstytucji i innych aktów prawnych. Wspólnota dotuje również szkoły prowadzone przez inne organy władz publicznych (prowincje i gminy) oraz osoby prywatne (szkoły prowadzone przez osoby prywatne stanowią tzw. „niezależny system edukacji”). Prawo do otrzymywania dotacji mają szkoły, które przestrzegają przepisów dotyczących organizacji programów nauczania, struktury, standardów kompetencji, standardów bezpieczeństwa, standardów zdrowotnych itp.

Kształcenie przedszkolne jest bezpłatne i nieobowiązkowe. Dzieci rozpoczynają naukę na tym poziomie najwcześniej w wieku 2,5 lat, a kończą w czerwcu tego roku, w którym przypadają ich szóste urodziny.

Kształcenie obowiązkowe

Kształcenie obowiązkowe odbywa się w pełnym wymiarze do wieku 15 lat i obejmuje sześć lat kształcenia w szkole podstawowej (przy czym w wyjątkowych wypadkach może trwać siedem, osiem lub dziewięć lat) i co najmniej dwa pierwsze lata kształcenia w pełnym wymiarze w szkole średniej. Sześciolatnie kształcenie w szkole podstawowej jest podzielone na trzy dwuletnie etapy. W ramach kształcenia w szkole średniej wyodrębniono również trzy dwuletnie etapy.

W dziedzinie sztuk dekoracyjnych i pielęgniarstwa, w zawodowym nurcie szkolnictwa średniego, istnieje kolejny, czwarty etap trwający dwa lub trzy lata, który uznaje się za kształcenie nadobowiązkowe.

Zajęcia w szkole podstawowej i średniej odbywają się przez pięć dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku, zarówno rano, jak i po południu, z wyjątkiem środowego popołudnia w szkole podstawowej. Mogą zaczynać się o godz. 8-ej i trwają zasadniczo do 17-ej. Wszyscy uczniowie mają co najmniej godzinną przerwę w środku dnia. Zajęcia są podzielone na 50-minutowe lekcje. W szkole podstawowej wszyscy uczniowie mają od 28 do 31 lekcji tygodniowo, a w szkole średniej - od 28 do 36 lekcji tygodniowo. Rok szkolny składa się z 37 tygodni (182 dni).

Kształcenie w szkole podstawowej jest podzielone na trzy dwuletnie etapy. Nauczyciele-wychowawcy uczą wszystkich przedmiotów z wyjątkiem wychowania fizycznego, języków i filozofii, które są prowadzone przez nauczycieli przedmiotu.

W szkole średniej każda klasa odpowiada zasadniczo grupie wiekowej. Jednak z powodu niepowodzeń w nauce i powtarzania klasy przez niektórych uczniów klasy mają czasem bardzo zróżnicowany skład. Lekcje prowadzą nauczyciele przedmiotu.

Uczniowie, którzy kończą kształcenie obowiązkowe w pełnym wymiarze w wieku 15/16 lat, muszą kontynuować naukę w ramach kształcenia przemennego, przyuczenia do zawodu lub innej formy kształcenia zawodowego do czasu osiągnięcia wieku 18 lat. Uczniowie w wieku 16 lat (i uczniowie w wieku 15 lat, którzy ukończyli dwie klasy szkoły średniej) mogą rozpocząć naukę w ramach kształcenia technicznego, kształcenia przemennego lub kształcenia zawodowego obejmującego okres obowiązkowego kształcenia. Na tym poziomie kształcenie jest bezpłatne (pod warunkiem spełnienia wspomnianych wyżej wymogów dotyczących kształcenia w pełnym wymiarze), a rodzice mogą wybrać szkołę lub inną placówkę, do której ma uczęszczać ich dziecko.

Bardziej szczegółowe informacje o systemach edukacji w Europie można znaleźć w prowadzonej przez EURYDICE bazie danych EURYBASE (<http://www.eurydice.org>).

Źródło: www.eurydice.org.pl